

— **Proposició de llei del règim especial d'Aran**

Tram. 202-00055/10

Text elaborat per la Ponència

Reg. 69185 / Admissió a tràmit: Mesa
del Parlament, 03.06.2014

A LA MESA DE LA COMISSIÓ D'AFERS INSTITUCIONALS

La Ponència de la Comissió d'Affers Institucionals, nomenada el dia 12 de juny de 2013 i integrada pels diputats Àlex Moga i Vidal, del Grup Parlamentari de Convergència i Unió; Josep Cosconera Carabassa, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya; Òscar Ordeig i Molist, en substitució d'Àngel Ros i Domingo del Grup Parlamentari Socialista; Dolors López Aguilar, del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya; Sara Vilà Galan, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa; Carina Mejías Sánchez, del Grup Parlamentari de Ciutadans, i Isabel Vallet Sánchez, del Grup Mixt, s'ha reunit al Palau del Parlament els dies 19 de juny, 6 de novembre, 3 i 17 de desembre de 2013, 25 de febrer, 11 i 25 de març, i 27 de maig de 2014. També s'ha reunit el dia 5 d'abril de 2014 a Vielha. Han assessorat la Ponència la lletrada Esther Andreu i Fornós i l'assessora lingüística Núria Lucena i Cayuela, i l'ha assistida el gestor parlamentari Eduard Principal i Galí.

La Ponència incorpora com a annex l'acord adoptat pel Ple del Conselh Generau d'Aran en sessió extraordinària del dia 20 de maig de 2014.

Als efectes del que disposa l'article 117 i concordants del Reglament del Parlament, la Ponència proposa la següent:

PROPOSICIÓ DE LLEI DEL RÈGIM ESPECIAL D'ARAN

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Aran és una realitat occitana dotada d'identitat cultural, històrica, geogràfica i lingüística, defensada pels aranesos al llarg dels segles.

L'Estatut d'autonomia del 1979 disposava que «la parla aranesa ha d'ésser objecte d'ensenyament i d'especial respecte i protecció» i en la disposició addicional primera admetia la singularitat d'Aran i establia que eren «reconegudes i actualitzades les peculiaritats històriques de l'organització administrativa interna de la Vall d'Aran».

En compliment d'aquesta previsió, la Llei 16/1990, del 13 de juliol, sobre el règim especial de la Vall d'Aran, va dur a terme aquesta regulació, la qual cosa va suposar el restabliment d'una organització municipal i d'una estructura supramunicipal administrativa dissenyada a partir de sis terçons. Així, es va poder consti-

tuir un Conselh Generau d'Aran format per tretze consellers elegits directament pels veïns i integrat pel Ple, el síndic i la Comissió d'Oïdors de Comptes. La Llei del 1990 ja reconeixia la competència plena del Conselh Generau d'Aran per al foment de l'aranès i de la cultura d'Aran i, a més, establia un catàleg de matèries més ampli que el del règim general en què les lleis de Catalunya podien cedir competències a Aran.

El nou Estatut del 2006 fa un pas endavant respecte al del 1979 pel que fa al reconeixement de la singularitat i l'autogovern d'Aran. D'una banda, declara l'aranès oficial a tot Catalunya (articles 6.5 i 11) i n'estableix els drets lingüístics (article 36). En virtut d'aquests preceptes, el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 35/2010, de l'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran. De l'altra, el capítol VII del títol II (article 94) de l'Estatut d'autonomia reconeix el règim especial d'Aran, que és establert per llei del Parlament; reconeix l'especificitat de l'organització institucional i administrativa d'Aran; garanteix l'autonomia per a ordenar i gestionar els afers públics del seu territori, i estableix que per llei del Parlament s'estableixin els recursos suficients perquè el Conselh Generau d'Aran pugui prestar els serveis de la seva competència.

L'Estatut del 2006 reconeix les institucions del govern d'Aran, que esdevenen, doncs, institucions de naturalesa estatutària. Així mateix, reconeix al síndic la condició de més alta representació d'Aran i l'ordinària de la Generalitat a Aran, i al Conselh Generau d'Aran la competència en les matèries que determini la llei reguladora del seu règim especial i la resta de lleis aprovades pel Parlament de Catalunya i la participació en l'elaboració de les iniciatives legislatives que afecten el seu règim especial.

Per a impulsar el compliment d'aquest mandat estatutari, el 2009 el Conselh Generau d'Aran va consensuar un text que va lliurar al Govern de la Generalitat per a ésser presentat com a projecte de llei del règim especial d'Aran, que va decaure per finiment de la legislatura. Posteriorment, el síndic d'Aran va presentar aquest text en la novena legislatura, que tampoc va prosperar a causa de la dissolució anticipada del Parlament. Finalment, a l'inici de la desena legislatura, conscients que calia complir el mandat estatutari, es va optar per constituir una ponència conjunta en què per primera vegada participa el Conselh Generau d'Aran. La Ponència redactora es va desplaçar a Aran per escoltar les institucions i les entitats araneses i es va tenir una reunió de la Ponència amb la participació del síndic d'Aran en què es va acordar lliurar el text treballat al Conselh Generau d'Aran perquè aquest li fes arribar les seves observacions, que haurien d'ésser objecte de debat en la darrera reunió de la Ponència prèvia a l'establiment del text definitiu de la proposició de llei.

Amb aquesta llei, doncs, el Parlament de Catalunya compleix el mandat que estableix la disposició addicional cinquena de l'Estatut d'autonomia i revisa, millo-

ra i actualitza el règim especial propi d'Aran establert per l'article 94.

La Llei consta de setanta-vuit articles estructurats en sis títols i tres disposicions addicionals, tres transitòries, una derogatòria i tres disposicions finals.

TÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

ARTICLE 1. ARAN

Aran és una entitat territorial singular, reconeguda per l'Estatut d'autonomia de Catalunya, formada per l'agrupació de terçons, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat i autonomia, estatutàriament garantida, per al compliment dels seus fins.

ARTICLE 2. OBJECTE

1. Aquesta llei estableix el règim especial propi d'Aran, amb l'objectiu de protegir-ne el caràcter singular, els drets històrics i la identitat, que són reconeguts, emparats i respectats pels articles 11 i 94 i la disposició addicional cinquena de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

2. Aquest règim especial reconeix el dret i la realitat de l'organització institucional, política i administrativa d'Aran i en garanteix les competències, els recursos i l'autonomia per a ordenar, governar i gestionar els afers públics i els interessos generals del seu territori.

ARTICLE 3. NATURALESA I RÈGIM JURÍDIC

1. Aran, com a comunitat política i entitat de naturalesa territorial, té personalitat jurídica pròpia i plena capacitat i autonomia per al compliment de les seves funcions, que exerceix mitjançant el Conselh Generau d'Aran i les altres institucions d'autogovern que regula aquesta llei.

2. Les institucions araneses exerceixen funcions pròpies del Govern i de l'Administració de la Generalitat i funcions que corresponen a l'Administració local.

3. Les institucions araneses es regeixen pel règim jurídic que estableixen aquesta llei i les normes que la despleguen i, en tot allò que no disposen aquestes, pel que estableixen les normes aplicables als ens locals de Catalunya.

ARTICLE 4. TERRITORI

El territori d'Aran és format pels sis terçons històrics de Pujòlo, Arties e Garòs, Castièro, Marcatosa, Lairissa i Quate Lòcs, integrats pels nuclis de població següents:

- a) Pujòlo: Tredòs, Bagergue, Salardù, Unha i Gessa.
- b) Arties e Garòs: Arties i Garòs.
- c) Castièro: Escunhau, Casarilh, Betren, Vielha, Gausac i Casau.

d) Marcatosa: Vilac, Aubèrt, Betlan, Mont, Montcorbau, Arròs i Vila.

e) Lairissa: Vilamòs, Arres, Arró, Es Bòrdes, Benòs i Begòs.

f) Quate Lòcs: Bossòst, Lés, Canejan i Bausen.

ARTICLE 5. INTEGRACIÓ SINGULAR D'ARAN EN LA DIVISIÓ TERRITORIAL DE CATALUNYA

Aran, pel seu caràcter singular, no pot ésser inclòs dins de cap divisió territorial ni administrativa de Catalunya que no sigui ell mateix.

ARTICLE 6. AUTONOMIA I POSICIÓ INSTITUCIONAL

1. Corresponen a Aran, per raó de l'autonomia estatutàriament garantida:

a) Les competències per a la gestió dels interessos propis, que pot exercir sota la seva responsabilitat, i la capacitat d'intervenir en qualsevol afer que afecti el territori.

b) Els recursos financers suficients per a complir de manera eficient i eficaç les seves funcions i per a aportar els serveis de la seva competència, amb autonomia per a gestionar-los.

c) Les potestats administratives superiors que la normativa de règim local atribueix a les entitats de naturalesa territorial, especialment la potestat per a adoptar disposicions de caràcter general. En l'exercici d'aquesta potestat i del principi democràtic que el legitima, el Conselh Generau d'Aran regula els àmbits de les seves competències i dels seus interessos amb l'únic límit de no vulnerar les lleis.

2. Aran, per mitjà del Conselh Generau d'Aran, es relaciona directament amb les institucions de la Generalitat i de l'Estat, d'acord amb el que estableix aquesta llei. També pot establir relacions de relleu internacional amb institucions i organismes d'altres països, especialment de l'àmbit occità.

ARTICLE 7. ELS SÍMBOLS

1. Els símbols que expressen la identitat nacional d'Aran són la bandera, l'escut i l'himne.

2. La bandera d'Aran és del color bordeus tradicional dels penons de les parròquies araneses, amb l'escut d'Aran enquadrat al centre per la creu occitana de color groc.

3. L'escut d'Aran és quadrilong i en proporció de cinc per sis d'ample i llarg respectivament; truncat i timbrat amb la corona reial catalanoaragonesa del segle XIV, amb un primer nivell d'argent amb una clau en faixa de sable i un segon nivell d'or amb quatre pals de gules.

4. L'himne d'Aran és *Montanhes araneses (Muntanyes araneses)*.

5. La festa d'Aran és el Dia d'Aran, que se celebra el 17 de juny.

ARTICLE 8. LLENGUA PRÒPIA I LLENGÜES OFICIALS

1. L'aranès, nom que rep la varietat autòctona de l'ocità, és la llengua pròpia d'Aran i com a tal:

a) És la llengua d'ús normal del Conselh Generau d'Aran, de l'Administració local aranesa i de les altres entitats que en depenen.

b) És la llengua d'ús normal dels mitjans de comunicació públics en tots els formats, especialment dels dependents de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, de les entitats locals i de llurs ens associatius al territori d'Aran.

c) És la llengua vehicular i d'aprenentatge als centres educatius d'Aran.

2. L'aranès, juntament amb el català i el castellà, és oficial a Aran i a Catalunya, de conformitat amb el que estableixen l'Estatut d'autonomia de Catalunya, aquesta llei i les lleis que estableixen el règim lingüístic de les llengües a Catalunya. Consegüentment, a Aran, totes les persones tenen els drets lingüístics a què fa referència l'article 9.

3. Els poders públics han de protegir l'aranès en tots els àmbits i sectors i n'han de fomentar la utilització, la difusió i el coneixement.

4. La Generalitat mitjançant les seves polítiques lingüístiques i el Conselh Generau d'Aran en el marc de les seves competències han de coordinar llurs actuacions en matèria de llengua, i impulsar l'ús de l'aranès en les àrees en què la normalització és especialment difícil, com és el cas de l'Administració de justícia.

5. La protecció a Catalunya de l'aranès com a llengua pròpia d'Aran, en tots els àmbits i sectors, el foment, la difusió i el coneixement d'aquesta llengua i l'ús oficial són regulats per llei.

ARTICLE 9. DRETS LINGÜÍSTICS

1. A Aran totes les persones tenen el dret de conèixer i utilitzar l'aranès, i d'ésser atesos oralment i per escrit en aquesta llengua en les relacions amb totes les administracions públiques, inclosa l'Administració electoral, i amb les entitats públiques i privades que en depenen. Els actes administratius i disposicions generals, i també els instruments de fe pública, dictats en aranès produeixen plens efectes jurídics.

2. A Aran totes les persones, en llurs relacions amb la justícia, el notariat i els registres públics tenen el dret d'utilitzar l'aranès i de rebre documentació en aquesta llengua si ho sol·liciten, sense que això suposí un cost addicional per al ciutadà i sense que puguin patir indefensió ni retards indeguts per la llengua emprada.

3. A Aran totes les persones tenen dret a ésser atesos oralment i per escrit en aranès en llur condició d'usuàries o consumidores de béns, productes i serveis en els termes que disposen les lleis. Les entitats, empreses i

establiments oberts al públic a Aran resten subjectes al deure de disponibilitat lingüística en els termes que estableixen les lleis.

ARTICLE 10. CULTURA

1. L'Administració de la Generalitat i la del Conselh Generau d'Aran han de vetllar per la protecció del patrimoni cultural d'Aran.

2. Els ciutadans d'Aran tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a la cultura aranesa en totes llurs expressions i, especialment, a conèixer llur patrimoni històric, cultural, arqueològic, documental, jurídic, paisatgístic, artístic, científic, etnològic, geològic i industrial.

3. Totes les persones tenen el deure de respectar i preservar el patrimoni cultural d'Aran.

TÍTOL II. DE L'ORGANITZACIÓ

CAPÍTOL I. EL CONSELH GENERAU D'ARAN

ARTICLE 11. EL CONSELH GENERAU D'ARAN

1. El Conselh Generau d'Aran és la institució representativa, de govern i d'administració d'Aran, que, en els termes que disposa aquesta llei, és elegit per sufragi universal, igual, lliure, directe i secret.

2. El Conselh Generau d'Aran, amb caràcter general, assumeix la gestió ordinària de l'Administració de la Generalitat en el territori d'Aran.

3. D'acord amb la seva tradició històrica, el Conselh Generau d'Aran és integrat per tretze consellers generals distribuïts de la manera següent: dos elegits pel terç de Pujòlo, dos elegits per Arties e Garòs, quatre per Castièro, un per Marcatosa, un per Lairissa i tres per Quate Lòcs.

ARTICLE 12. ÒRGANS DEL CONSELH GENERAU D'ARAN

1. Componen el Conselh Generau d'Aran els òrgans següents:

- a) El Ple (Plen).
- b) El síndic (sindic).
- c) El Consell de Govern (Conselh de Govern).
- d) L'Oïdoria de Comptes (Auditoria de Comdes).

2. Es pot crear una vicesindicatura en els termes que disposa l'article 15.

3. El Conselh Generau d'Aran, d'acord amb la seva potestat d'autoorganització i per mitjà del seu reglament orgànic, pot crear òrgans complementaris consultius i de participació dels ciutadans, dels sectors socials i econòmics i dels municipis i les entitats municipals descentralitzades en matèries de la seva competència. Aquests òrgans poden ésser d'àmbit general o circumscriure's a l'àmbit de cada terç.

4. Els consells de terçó són òrgans de caràcter complementari d'àmbit de terçó, creats d'acord amb el que estableix l'apartat 3, la funció dels quals és canalitzar la participació ciutadana i local sobre qüestions concretes de cada terçó amb l'objectiu de coordinar amb eficàcia els afers que el Conselh Generau d'Aran gestiona en territori aranès.

ARTICLE 13. EL PLE

1. El Ple és format pel síndic, que el presideix, i pels consellers generals.

2. Corresponen al Ple les funcions següents:

- a) Escollir el síndic.
- b) Aprovar el reglament orgànic i altres reglaments, i les ordenances del Conselh Generau d'Aran.
- c) Exercir la iniciativa de modificació dels límits territorials d'Aran.
- d) Decidir l'ordenació administrativa del territori d'Aran.
- e) Aprovar i modificar els pressupostos i aprovar els comptes.
- f) Determinar els recursos propis de caràcter tributari.
- g) Aprovar la plantilla de personal del Conselh Generau d'Aran, la relació de llocs de treball, les bases de les proves per a la selecció de personal i per als cursos de provisió de llocs de treball, la fixació de la quantia de les retribucions complementàries dels funcionaris, el nombre i el règim de personal eventual i la separació dels funcionaris del servei, tot això d'acord amb les normes reguladores de la funció pública local, i ratificar el comiat del personal laboral.
- h) Exercir la potestat expropiatòria.
- i) Aprovar els plans que afecten el territori d'Aran, que siguin de la competència del Conselh Generau d'Aran.
- j) Aprovar les formes de gestió dels serveis i els expedients per a l'exercici de les activitats econòmiques.
- k) Delegar i encarregar la gestió de competències del Conselh Generau d'Aran a altres administracions públiques i rebre delegacions i comandes de gestió.
- l) Afectar al servei o a la utilització pública els béns del Conselh Generau d'Aran i alterar la qualificació jurídica dels béns de domini públic.
- m) Alienar el patrimoni.
- n) Exercir accions administratives o judicials en afers de la seva competència.
- o) Sotmetre conflictes de competències amb altres administracions públiques.
- p) Designar els membres de l'Oïdoria de Comptes.

q) Votar la moció de censura al síndic, i també els acords que aquest vinculí a una qüestió de confiança.

r) Controlar i fiscalitzar la gestió dels altres òrgans del Conselh General d'Aran.

s) Dur a terme les altres funcions que li atribueixin aquesta o altres lleis i les disposicions generals del Conselh Generau d'Aran.

3. Les competències a què fan referència les lletres *a, b, c, e, f, i, k, p, q* i *r* de l'apartat 2 són indelegables.

4. El Ple pot delegar les seves funcions en el síndic o en el Conselh de Govern si són funcions delegables d'acord amb l'apartat 3 o la norma atributiva de la funció.

ARTICLE 14. EL SÍNDIC

1. El síndic és la màxima autoritat del Govern i de l'Administració d'Aran.

2. El síndic té la més alta representació del Conselh Generau d'Aran. També té la representació ordinària de la Generalitat a Aran.

3. El síndic és elegit pel Ple en els termes que disposa aquesta llei.

4. Corresponen al síndic les funcions següents:

- a) Representar el Conselh Generau d'Aran.
- b) Representar de manera ordinària la Generalitat a Aran.
- c) Convocar les sessions del Ple, fixar-ne l'ordre del dia i presidir-ne les sessions, moderar-ne el debat i dirimir els empats amb el seu vot de qualitat.
- d) Convocar, fixar l'ordre del dia i presidir, en els mateixos termes, les sessions de la resta d'òrgans col·laboradors i dels organismes, societats i empreses que depenen del Conselh Generau d'Aran.
- e) Ordenar i supervisar la publicació i l'execució de les resolucions del Conselh Generau d'Aran.
- f) Dirigir i supervisar els serveis i el personal del Conselh Generau d'Aran.
- g) Exercir les funcions d'òrgan de contractació del Conselh Generau d'Aran.
- h) Ordenar els pagaments i retre comptes.
- i) Impulsar i supervisar l'activitat dels diferents òrgans i serveis del Conselh Generau d'Aran.
- j) Vetllar pel compliment de les lleis i dels reglaments al territori d'Aran.
- k) Exercir accions judicials i administratives en afers de la seva competència i, en cas d'urgència, en afers de la competència del Ple, al qual ha de retre comptes en la seva sessió immediatament següent.
- l) Nomenar, si escau, el titular o titulars de la vicesindicatura.

m) Dur a terme les funcions que corresponguin al Conselh Generau d'Aran i que no hagin estat atribuïdes expressament a un altre òrgan i les que li atribueixin aquesta o altres lleis o les disposicions generals del Conselh Generau d'Aran.

5. Les competències a què fan referència les lletres *a*, *b*, *d*, *h*, *j* i *k* de l'apartat 2 són indelegables.

6. El síndic pot delegar les funcions en el vicesíndic, en els consellers generals o en el Consell de Govern, si són funcions delegables d'acord amb l'apartat 3 o la norma atributiva de la funció.

ARTICLE 15. LA VICESINDICATURA

1. La vicesindicatura és un òrgan d'existència potestativa, creat pel síndic i nomenat per aquest d'entre els consellers.

2. El vicesíndic substitueix el síndic en cas de vacant per absència o malaltia i exerceix les funcions que aquest li delegui.

3. Es pot nomenar més d'un vicesíndic. En aquest cas, la funció de suplència s'ha de dur a terme per l'ordre que es determini en el nomenament.

ARTICLE 16. EL CONSELL DE GOVERN

1. El Consell de Govern és format pel síndic, el vicesíndic o vicesíndics si s'escau i la resta de consellers generals.

2. El reglament orgànic del Conselh Generau d'Aran ha d'establir el funcionament i la composició del Consell de Govern.

ARTICLE 17. L'OÏDORIA DE COMPTES

1. L'Oïdoria de Comptes és integrada pels consellers generals designats pel síndic, entre ells almenys un conseller general de cada grup polític representat en el Conselh Generau d'Aran.

2. L'elecció dels membres de l'Oïdoria de Comptes s'ha de dur a terme en la primera sessió que celebri el Conselh Generau d'Aran posterior a la seva sessió constitutiva.

3. Correspon a l'Oïdoria de Comptes examinar i estudiar els comptes anuals del Conselh Generau d'Aran i emetre'n un informe abans que el Ple els aprovi.

CAPÍTOL II. RÈGIM DE FUNCIONAMENT DELS ÒRGANS COL·LEGIATS

ARTICLE 18. NORMES GENERALS DE FUNCIONAMENT

1. Els òrgans col·legiats funcionen en règim de sessions ordinàries de periodicitat preestablerta i extraordinàries, que, a més, poden ésser urgents.

2. Els acords dels òrgans col·legiats s'adopten per majoria simple, excepte en els casos en què aquesta o altres lleis requereixin una majoria qualificada.

3. El vot de qualitat del síndic dirimeix les votacions en cas d'empat en els òrgans de què forma part.

ARTICLE 19. FUNCIONAMENT DEL PLE

1. El Ple es reuneix en sessió ordinària amb la periodicitat que determina el reglament orgànic del Conselh Generau d'Aran i, almenys, cada dos mesos. També es reuneix en sessió extraordinària si la convoca el síndic o si ho demanen una quarta part o més dels seus membres.

2. Les sessions del Ple són públiques i són conduïdes sota la presidència del síndic, que ha de garantir la participació de tots els grups polítics en els debats i la dels consellers presents en les votacions.

CAPÍTOL III. ELECCIÓ I CONSTITUCIÓ DEL CONSELH GENERAU D'ARAN

ARTICLE 20. CANDIDATURES AL CONSELH GENERAU D'ARAN

Per a l'elecció del Conselh Generau d'Aran les candidatures han de complir els requisits següents:

a) Poden presentar candidatura els partits polítics, les federacions de partits i les coalicions electorals. També en poden presentar les agrupacions d'electors avalats amb la firma d'un mínim del tres per cent del cens electoral del terçó corresponent.

b) Cada candidatura ha de tenir una llista tancada amb tants noms com membres del Conselh Generau d'Aran li pertoquin al terçó corresponent.

ARTICLE 21. ELECCIÓ DELS CONSELLERS GENERALS

1. Les eleccions al Conselh Generau d'Aran han d'ésser convocades pel Govern de la Generalitat i s'han de dur a terme el mateix dia de la celebració de les eleccions municipals.

2. L'elecció dels consellers generals s'ha de fer d'acord amb el que disposa la legislació electoral, entre candidatures que al corresponent terçó hagin aconseguit més d'un cinc per cent del total de vots vàlidament emesos, i en aplicació de la Llei d'Hondt.

3. A cada terçó li correspon d'escollir el nombre de consellers següent:

- a) Pujòlo: dos consellers.
- b) Arties e Garòs: dos consellers.
- c) Castièro: quatre consellers.
- d) Marcatosa: un conseller.
- e) Lairissa: un conseller.
- f) Quate Lòcs: tres consellers.

ARTICLE 22. CONSTITUCIÓ DEL CONSELH GENERAU D'ARAN

1. El Conselh Generau d'Aran es constitueix en sessió pública a la seva seu el primer dia laborable després dels quinze dies naturals següents a l'endemà de l'acte de proclamació dels seus membres electes.

1 bis. La sessió constitutiva del Conselh Generau d'Aran és presidida per una Mesa d'Edat, integrada pel conseller general de més edat d'entre els presents i pel més jove, que actua com a secretari.

ARTICLE 23. MANDAT I ESTATUT DELS CONSELLERS GENERALS

1. El mandat dels consellers generals coincideix amb el dels regidors dels ajuntaments. Els consellers generals cessen també en el càrrec per defunció, renúncia, incapacitat o inhabilitació. En aquests casos cobreix la vacant el següent de la candidatura i, un cop acabada aquesta, els suplents per ordre de presentació.

2. S'aplica als consellers generals l'estatut i el règim d'incompatibilitats i d'inelegibilitats aplicables als membres electes de les corporacions locals d'acord amb la legislació aplicable.

CAPÍTOL IV. ELECCIÓ, ESTATUT I CESSAMENT DEL SÍNDIC

ARTICLE 24. ELECCIÓ DEL SÍNDIC

1. El Ple del Conselh Generau d'Aran escull el síndic d'entre els seus membres.

2. La presentació i el debat de les candidatures i l'elecció del síndic s'han de dur a terme durant el transcurs de la sessió constitutiva del Conselh Generau d'Aran.

3. Qualsevol dels consellers generals pot presentar la seva candidatura a síndic.

4. Per a ésser elegit síndic el candidat ha d'obtenir la majoria absoluta de vots en la primera votació. Si cap candidat no aconsegueix aquesta majoria s'ha de celebrar, tot seguit, una segona votació, de la qual en resulta elegit síndic el candidat que hagi aconseguit el major nombre de vots. En cas d'empat en aquesta segona votació, és elegit síndic el candidat corresponent al partit polític, federació de partits, coalició electoral o agrupació d'electors que tingui un major nombre de consellers generals i, en cas de persistir l'empat, el candidat del partit polític, federació de partits, coalició electoral o agrupació d'electors que hagi aconseguit més vots al conjunt d'Aran.

ARTICLE 25. ESTATUT DEL SÍNDIC

1. S'aplica al síndic l'estatut i el règim d'incompatibilitats i d'inelegibilitats aplicables als membres electes de les corporacions locals d'acord amb la legislació aplicable.

2. El càrrec de síndic és incompatible amb qualsevol altre càrrec públic en qualsevol altra administració.

3. El mandat de síndic resta limitat a tres mandats consecutius.

ARTICLE 26. CESSAMENT DEL SÍNDIC

1. El síndic cessa per defunció, renúncia, incapacitat o inhabilitació, i també quan perd la confiança del Conselh Generau d'Aran per l'aprovació d'una moció de censura o la denegació d'una qüestió de confiança en els termes que estableix l'article 28.8.

2. En cas de vacant, el nou síndic és elegit d'acord amb el que estableix l'article 24.

ARTICLE 27. MOCIÓ DE CENSURA

1. La moció de censura al síndic ha d'anar acompanyada del nom del candidat alternatiu, que pot ésser qualsevol dels consellers generals, i ha d'ésser presentada i aprovada per la majoria absoluta dels consellers generals, per la qual cosa la persona proposada com a candidat és escollida automàticament com a síndic.

2. Un mateix conseller general no pot presentar més d'una moció de censura durant el corresponent mandat.

3. El debat i la votació de la moció de censura s'han de dur a terme a les dotze del migdia del dotzè dia següent al de la presentació de la moció al registre del Conselh Generau d'Aran.

ARTICLE 28. QÜESTIÓ DE CONFIANÇA

1. El síndic pot sotmetre al Ple una qüestió de confiança, relacionada amb l'aprovació o la modificació de qualsevol dels afers següents:

- Els pressupostos anuals.
- El reglament orgànic o un reglament executiu.
- La creació o la regulació d'un tribut.
- Un pla o programa d'acció de govern presentat pel síndic.

2. Només es poden sotmetre un màxim de dues qüestions de confiança en un mateix mandat.

3. Per a la presentació de la qüestió de confiança és requisit previ que l'acord corresponent hagi estat debatut en el Ple i que no hagi aconseguit la majoria necessària per a l'aprovació.

4. La presentació de la qüestió de confiança ha de figurar expressament com a punt de l'ordre del dia del Ple.

5. La votació en el Ple s'ha de fer pel sistema públic per crida.

6. Per a considerar obtinguda la confiança es requereix la majoria que exigeixi la legislació aplicable per a cada afer a què fa referència l'apartat 1.

7. Si no s'obté la majoria necessària per a l'aprovació de l'acord, la qüestió de confiança es considera no su-

perada i el síndic cessa automàticament i roman en funcions fins a la presa de possessió de qui l'hagi de succeir en el càrrec. L'elecció del nou síndic s'ha de fer, pel procediment que estableix l'article 24, en una sessió plenària convocada automàticament a les dotze hores del dotzè dia laborable següent al de la votació de l'acord al qual es vincula la qüestió de confiança i el síndic cessant no pot ésser candidat a l'elecció.

8. Si la qüestió de confiança s'ha presentat amb relació a l'aprovació dels pressupostos i no se supera, en el termini d'un mes a partir de la data de la votació, s'ha de presentar una moció de censura contra el síndic; si la moció de censura no s'aprova, els pressupostos es consideren automàticament aprovats i el síndic es manté en el càrrec.

CAPÍTOL V. ACADEMIA ARANESA DERA LENGUA

ARTICLE 29. NATURALESA

1. L'Academia Aranese dera Lengua és una corporació de dret públic independent de les administracions públiques, de caràcter acadèmic i amb personalitat jurídica pròpia.

2. L'Academia Aranese dera Lengua és inscrita en el Registre d'Acadèmies de Catalunya.

3. L'Academia Aranese dera Lengua es regeix pels estatuts del règim intern i el govern interiors.

ARTICLE 30. OBJECTE DE L'ACADEMIA ARANESA DERA LENGUA

1. L'Academia Aranese dera Lengua és l'organisme de caràcter consultiu en matèria de llengua, dret, història, patrimoni i en la resta d'aspectes que configuren la identitat d'Aran.

2. L'objecte de l'Academia Aranese dera Lengua és:

a) Promoure el coneixement i l'estudi del territori aranès en tots els aspectes que configuren la seva identitat.

b) L'alta investigació i l'estudi de l'aranès i l'establiment dels criteris normatius d'acord amb la consideració de varietat lingüística del tronc occità comú.

3. L'Academia Aranese dera Lengua és la competent per a elaborar els informes que li siguin sol·licitats en matèria de llengua, dret, història, patrimoni i altres aspectes propis d'Aran. Els informes que emeti respecte als escuts dels ens locals d'Aran tenen caràcter vinculant.

4. L'Academia Aranese dera Lengua pot crear, per al desenvolupament de les seves funcions, altres societats filials o òrgans consultius, d'acord amb el que estableixin els seus estatuts.

ARTICLE 31. AUTORITAT LINGÜÍSTICA

1. L'Academia Aranese dera Lengua és l'autoritat lingüística competent per a la regulació, la protecció i la

normativització de la varietat aranese de la llengua occitana.

2. L'Academia Aranese dera Lengua és l'autoritat per a l'assessorament en matèria d'usos lingüístics de totes les administracions públiques i de les entitats autònomes, les empreses i les altres entitats i institucions que en depenen, i també dels centres d'ensenyament públics i privats i dels mitjans de comunicació de titularitat pública, d'acord amb l'article 4 de la Llei 35/2010, d'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran.

3. L'Academia Aranese dera Lengua ha de col·laborar amb entitats acadèmiques, de recerca o culturals reconegudes per les institucions públiques de l'espai occità en l'establiment de la normativa lingüística de referència per al conjunt de la llengua occitana.

4. El Conselh Generau d'Aran i la Generalitat han de vetllar pel bon funcionament de l'Academia Aranese dera Lengua, i establir els sistemes de col·laboració i d'assessorament necessaris per a garantir els usos lingüístics a què fa referència l'apartat 2.

ARTICLE 32. ÀMBIT TERRITORIAL

L'àmbit d'actuació de l'Academia Aranese dera Lengua és el territori de Catalunya.

ARTICLE 33. COMPOSICIÓ

1. L'Academia Aranese dera Lengua és formada pels membres següents:

a) Fins a vint-i-un acadèmics numeraris, nomenats d'entre persones de reconegut prestigi lingüístic i científic en l'estudi, la recerca i el foment de l'aranès, que són les úniques persones amb dret a vot.

b) Fins a setze acadèmics, nomenats per l'Academia segons el procediment que estableixen els estatuts de la corporació.

c) Fins a cinc entitats, nomenades per l'Academia segons el procediment que estableixen els estatuts de la corporació.

d) Acadèmics d'honor.

2. L'Academia Aranese dera Lengua ha de tendir a una representació equilibrada de dones i d'homes en la composició i en els òrgans de govern.

TÍTOL III. DE LES POTESTATS I LES COMPETÈNCIES

CAPÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

ARTICLE 34. POTESTATS

1. Corresponen al Conselh Generau d'Aran les potestats següents:

a) La potestat normativa, tant en l'àmbit administratiu intern, com per a regular les activitats privades.

b) La potestat de desenvolupar la seva organització, inclosa la de crear organismes i empreses o d'associar-se o participar en organismes o empreses juntament amb altres administracions o particulars.

c) Les potestats de planificació i de programació.

d) La potestat de crear i regular els serveis necessaris per a l'exercici de les seves competències.

e) La potestat expropiatòria.

f) Les potestats d'inspecció i de sanció.

g) Les potestats de protecció i recuperació dels seus béns.

h) La resta de potestats i prerrogatives que corresponen a les entitats públiques de naturalesa territorial.

2. El Conselh Generau d'Aran pot:

a) Exercir la iniciativa pública en l'activitat econòmica.

b) Negociar i de subscriure acords, convenis, concerts o contractes amb altres administracions o amb empreses privades.

ARTICLE 35. COMPETÈNCIES

1. El Conselh Generau d'Aran té les competències pròpies que determina el capítol segon d'aquest títol, les que li atorguen altres lleis i les que les lleis de Catalunya atorguen als consells comarcals i als altres òrgans de govern territorial.

2. El Conselh Generau d'Aran té les competències que li delega o li assigna la Generalitat i exerceix la gestió ordinària dels serveis propis en els termes que determina l'article 36.1.

3. Corresponen també al Conselh Generau d'Aran les competències de caràcter executiu que les lleis no atribueixin expressament a altres administracions públiques.

4. El Conselh Generau d'Aran pot dur a terme, mitjançant l'exercici previ de la seva potestat reglamentària en les matèries que són de la seva competència i sempre que no transgredeixi les lleis, tota mena d'activitats i serveis que requereixin els interessos generals de l'Aran. En qualsevol cas, el Conselh Generau d'Aran pot promoure, en l'àmbit de les seves competències, tota classe d'activitats i prestar tots els serveis públics que contribueixin a satisfer les necessitats i els interessos d'Aran.

ARTICLE 36. RÈGIM DE LES COMPETÈNCIES

1. Les delegacions i la gestió ordinària de serveis de l'Administració de la Generalitat al Conselh Generau d'Aran es regeixen pel que estableix la legislació general de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú i per la legislació de règim local.

2. En les qüestions relatives a l'organització dels serveis i als procediments d'intervenció, les disposicions

de caràcter general adoptades pel Conselh Generau d'Aran en desplegament i aplicació de les lleis del Parlament a Aran s'apliquen amb caràcter preferent als reglaments executius aprovats pel Govern de la Generalitat, que en aquests casos són d'aplicació supletòria.

ARTICLE 37. TRANSFERÈNCIA DE COMPETÈNCIES I DOTACIÓ ECONÒMICA

1. El Govern de la Generalitat ha d'acordar amb el Conselh Generau d'Aran el traspàs dels serveis i dels recursos materials i humans i la dotació econòmica que corresponen a les noves competències atribuïdes per aquesta llei al Conselh Generau d'Aran.

2. Les propostes de traspàs i la valoració de la dotació econòmica corresponent han d'ésser fetes per la Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Conselh Generau d'Aran que regula l'article 69. En l'anàlisi de les valoracions dels serveis traspassats s'han de tenir en compte tant els costos directes com els indirectes i els d'inversió que corresponguin.

CAPÍTOL II. COMPETÈNCIES EN ELS DIVERSOS SECTORS DE L'ACCIÓ PÚBLICA

ARTICLE 38. LENGUA I CULTURA

1. El Conselh Generau d'Aran té competència plena en tot allò referent al foment, la normalització i la regulació de la utilització de l'aranès, d'acord amb les lleis de caràcter general en vigor a tot Catalunya en matèria de política lingüística i d'educació.

2. El Conselh Generau d'Aran té competència plena en els àmbits següents:

a) El foment i la promoció de la cultura aranesa.

b) L'emparament, la conservació, la gestió i l'administració del patrimoni cultural.

c) Els serveis d'arqueologia.

d) L'execució de les polítiques sobre promoció i difusió cultural.

3. El Conselh Generau d'Aran ha de vetllar per la conservació, la promoció i la difusió de la cultura aranesa, en totes les diferents expressions. De manera especial, ha de garantir la conservació i promoure l'enriquiment del patrimoni històric, cultural, arqueològic, documental, jurídic, paisatgístic, artístic, científic, etnològic, geològic i industrial d'Aran i dels béns que l'integren, qualsevol que en sigui el règim jurídic i la titularitat.

4. La Generalitat i l'Administració de l'Estat, d'acord amb llurs competències, han de cooperar amb el Conselh Generau d'Aran en l'acció de protecció i promoció de la cultura i la llengua araneses, en els àmbits autonòmic, estatal i internacional.

5. El Conselh Generau d'Aran ha de promoure acords de col·laboració amb les entitats locals d'Aran perquè participin en la conservació, la promoció i la difusió de la cultura aranesa, d'acord amb les competències que els atribueixin les lleis.

6. Correspon al Conselh Generau d'Aran la gestió de tots els centres culturals públics i d'interès general de titularitat de la Generalitat de Catalunya.

7. Correspon al Conselh Generau d'Aran prendre, per al seu àmbit territorial, les decisions en matèria de planificació i execució dels plans de la Generalitat de Catalunya per a equipaments culturals, que han de garantir per a Aran dotacions proporcionals a les previstes per a la resta de Catalunya.

8. El Conselh Generau d'Aran ha d'impulsar les iniciatives necessàries per a coordinar els esforços amb la resta de territoris occitans en favor de la promoció i la preservació de la llengua.

9. El departament de la Generalitat que gestiona les ajudes per a les indústries culturals i el suport per a la promoció de l'aranès en qualsevol dels àmbits relacionats amb la cultura, les indústries culturals, la creació cultural o els mitjans de comunicació ha d'incloure en les seves decisions mecanismes de participació i coordinació amb el Conselh Generau d'Aran.

ARTICLE 39. DRET CIVIL ARANÈS

1. El Conselh Generau d'Aran, per mitjà de la secció d'estudis jurídics de l'Acadèmia Aranesa dera Lengua, ha de vetllar per preservar les institucions jurídiques araneses recollides a la Querimònia i a la resta de privilegis desplegats a les institucions de dret civil privat i de dret públic.

2. El Conselh Generau d'Aran ha de proposar al Govern de la Generalitat les mesures per a l'actualització de les figures de dret civil privat i de dret públic aranesos que consideri necessàries per a garantir-ne la pervivència.

ARTICLE 40. RÈGIM LOCAL

1. Corresponen al Conselh Generau d'Aran les facultats que la legislació de la Generalitat atribueix als consells comarcals i als òrgans creats per la normativa que estableix la divisió territorial de Catalunya amb relació a les activitats i els serveis de competència municipal, l'assistència als municipis i la cooperació amb aquests.

2. Corresponen al Conselh Generau d'Aran les competències i les facultats que la legislació catalana de règim local atribueix al Govern i a l'Administració de la Generalitat en matèria de denominació, símbols i territori dels municipis aranesos.

ARTICLE 41. ORGANITZACIÓ DEL TERRITORI I URBANISME

1. El Conselh Generau d'Aran ha de participar en l'elaboració, l'aprovació, l'execució i el seguiment dels instruments de planificació territorial de la Generalitat de Catalunya que afecten Aran. Quan l'àmbit territorial dels instruments de planificació territorial no excedeixi el d'Aran, el Conselh Generau d'Aran pot exercir la iniciativa per a formular-los, modificar-los i revisar-los.

2. Correspon al Conselh Generau d'Aran la competència per a l'establiment i la regulació dels instruments de gestió urbanística i també del procediment de tramitació i aprovació definitiva.

3. El Conselh Generau d'Aran pot formular, aprovar i executar, dins dels límits de les potestats que la legislació urbanística atribueix als ajuntaments amb relació a llur planejament urbanístic, plans urbanístics que excedeixin l'àmbit d'un sol municipi, a petició expressa dels plens dels ajuntaments.

4. El Conselh Generau d'Aran pot exercir les competències de l'Administració de la Generalitat en l'exercici supletori de les funcions de disciplina urbanística dels ajuntaments, de manera coordinada amb l'Administració de la Generalitat.

5. El Conselh Generau d'Aran té competència per a emetre els informes sectorials relatius a les competències transferides en el marc de la tramitació dels expedients i els tràmits urbanístics, i també per a elaborar la proposta de l'informe inicial que s'ha de sotmetre a la ponència tècnica d'urbanisme.

6. Les competències que la legislació urbanística atribueix a les comissions territorials d'urbanisme són exercides per la Comissió d'Urbanisme d'Aran, integrada pel Conselh Generau d'Aran amb la participació de la Generalitat. Aquesta comissió ha de tenir un reglament propi que n'estableixi el règim de funcionament i la composició, d'acord amb les competències de cada administració.

7. Correspon a la Comissió d'Urbanisme d'Aran la competència per a l'aprovació inicial i la definitiva dels instruments de planejament director que afecten només l'àmbit d'Aran. En els supòsits que siguin planejaments d'àmbits territorials o directors que afectin altres àmbits territorials diferents del d'Aran, la Comissió d'Urbanisme d'Aran ha d'aprovar inicialment i provisionalment el document en referència a l'àmbit d'Aran i i correspon al departament de la Generalitat competent en matèria d'urbanisme aprovar-lo de manera definitiva.

8. La determinació de l'emplaçament d'infraestructures i equipaments tant de la Generalitat com de titularitat estatal a Aran requereix la participació prèvia del Conselh Generau d'Aran amb la Generalitat en l'elaboració de l'informe de la Comissió Bilateral Generalitat - Estat.

9. Correspon al Conselh Generau d'Aran la competència en matèria de dret de reversió en les expropiacions urbanístiques executades a Aran en el marc de la legislació estatal.

ARTICLE 42. ENSENYAMENT

1. Aran es constitueix com a zona educativa, d'acord amb el que estableix la legislació reguladora de l'educació a Catalunya.

2. Per raons d'especificitat lingüística, els serveis propis del departament de la Generalitat competent en matèria d'ensenyament –serveis educatius i escoles d'adults al territori d'Aran– tenen Aran com a únic referent territorial.

3. El Conselh Generau d'Aran ha de vetllar perquè els currículums lingüístics dels centres educatius s'ajustin a la legalitat vigent i als criteris que determina aquesta llei.

4. El Conselh Generau d'Aran és competent per a prestar els següents serveis relacionats amb l'educació: transport escolar, menjador escolar, serveis extraescolars, elaboració i producció de llibres de text i materials didàctics en aranès, auxiliars de conversa en aranès i formació permanent del professorat en la llengua i la cultura d'Aran.

5. El Conselh Generau d'Aran ha d'assumir, mitjançant els acords corresponents amb el Govern de la Generalitat o amb el departament competent en matèria d'ensenyament i la coordinació amb aquest, la gestió econòmica dels centres educatius d'Aran, la gestió de beques i ajuts per a l'estudi i la gestió de la matriculació de l'alumnat.

6. El Conselh Generau d'Aran pot exercir les competències de l'Administració educativa relatives a l'establiment de convenis amb centres educatius privats per delegació del Govern de la Generalitat.

ARTICLE 43. SANITAT I SALUT PÚBLICA

1. Correspon al Conselh Generau d'Aran l'exercici de les competències traspassades en matèria de sanitat i salut pública, que inclouen les funcions següents:

a) L'organització, el funcionament, l'avaluació i el control dels centres, serveis i establiments sanitaris i sociosanitaris del sistema sanitari públic.

b) La gestió i l'execució dels serveis, les actuacions i els programes públics en matèria de promoció i protecció de la salut i prevenció de malalties, que inclouen totes les matèries en l'àmbit de la salut pública i dins del territori d'Aran.

c) La gestió i l'administració dels centres, dels serveis i dels establiments de protecció de la salut i d'atenció sanitària i sociosanitària de caràcter públic, i també la gestió de les prestacions pròpies del sistema sanitari públic.

2. En atenció a llur complexitat i d'acord amb els principis regulats per la legislació aplicable en aquesta matèria, s'han d'exercir de manera compartida entre el Conselh Generau d'Aran i l'Administració de la Generalitat les funcions següents:

a) L'organització, la planificació i la gestió de les prestacions dels serveis sanitaris, sociosanitaris i de salut mental de caràcter públic.

b) L'organització i la planificació de les mesures i de les actuacions destinades a preservar, protegir i promoure la salut pública en tots els àmbits.

c) La planificació dels recursos sanitaris de cobertura pública i la coordinació de les activitats privades amb sistema sanitari públic.

3. El Conselh Generau d'Aran, d'acord amb el departament de la Generalitat competent en matèria de salut, ha de participar en els òrgans de gestió polítics i tècnics que afecten decisions de la seva competència.

ARTICLE 44. ESPORTS I LLEURE

1. Corresponen al Conselh Generau d'Aran les competències següents en matèria d'esport:

a) El foment, la divulgació, la planificació, la coordinació, l'execució, l'assessorament, la implantació i la projecció de la pràctica de l'activitat física i de l'esport a Aran.

b) El foment i la promoció de l'associacionisme esportiu.

c) La planificació i la promoció de la xarxa d'equipaments esportius.

d) La participació en la prevenció de la violència en els espectacles públics esportius.

e) Portar un registre d'entitats que promouen i organitzen la pràctica de l'activitat esportiva amb seu a Aran.

2. El Conselh Generau d'Aran exerceix competències en matèria de lleure, que inclouen el foment i la regulació de les activitats que es fan a Aran i la promoció de les entitats que tenen per finalitat la realització d'activitats de lleure.

3. És competència del Conselh Generau d'Aran la gestió d'instal·lacions i equipaments per a l'esport i per al lleure propis o de la Generalitat, inclosa la gestió dels centres de tecnificació.

4. El Conselh Generau d'Aran té competència per al desplegament de les mesures definides en els plans d'equipaments esportius de la Generalitat.

5. El Conselh Generau d'Aran pot participar en les entitats i els organismes d'àmbit autonòmic, estatal, europeu i internacional que tinguin per objecte el desenvolupament de l'esport a Aran.

6. El Conselh Generau d'Aran té competència per a establir el règim jurídic de les federacions i els clubs

esportius i de les entitats araneses que promouen i organitzen la pràctica de l'esport i de l'activitat física en l'àmbit d'Aran, i també per a la declaració d'ús públic de les entitats esportives.

ARTICLE 45. JOVENTUT

Corresponen al Conselh Generau d'Aran les competències següents en matèria de joventut:

a) La regulació, la gestió, la intervenció i la política administrativa d'activitats i instal·lacions dirigides als joves.

b) La gestió dels albergs de joventut.

c) La gestió de l'Oficina de Serveis a la Joventut d'Aran.

d) La planificació, l'ordenació, l'execució i l'avaluació de polítiques, plans i programes adreçats als joves, que inclouen, entre altres objectius:

1r. L'accés dels joves a l'habitatge.

2n. Les polítiques transversals de joventut en salut, benestar, educació i altres serveis a les persones.

3r. Els plans d'emancipació juvenil.

4t. El foment de les polítiques de joventut i la promoció de serveis compartits entre municipis, la coordinació i l'assessorament d'aquests.

e) La promoció de l'associacionisme juvenil, de les iniciatives de participació dels joves, de la mobilitat internacional i del turisme juvenil.

ARTICLE 46. SERVEIS SOCIALS

1. Corresponen al Conselh Generau d'Aran, d'acord amb la normativa i la planificació de la Generalitat, les competències següents en matèria d'acció social:

a) La gestió dels serveis socials d'atenció primària.

b) La gestió dels serveis socials especialitzats, inclosos els adreçats a la gent gran, als infants i a les persones en situació de dependència o amb discapacitat.

c) El foment dels centres ocupacionals per a les persones amb discapacitat.

2. En atenció a la complexitat de la matèria i al fet que el sistema aranès de serveis socials forma part del sistema català de serveis socials, s'han d'exercir de manera compartida entre el Conselh Generau d'Aran i la Generalitat de Catalunya, d'acord amb la legislació de la Generalitat, les competències següents:

a) Les relatives als àmbits establerts per la Llei 12/2007, de l'11 d'octubre, de serveis socials i pel desplegament de la cartera de serveis socials.

b) Els serveis socials necessaris per a l'aplicació de la Llei de l'Estat 39/2006, del 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

3. El Conselh Generau d'Aran ha de participar en la gestió dels recursos econòmics de la Generalitat destinats a l'acció social, que s'han d'incrementar de manera proporcional a l'increment de les seves competències en aquesta matèria, i d'acord amb el principi de suficiència financera.

4. El Conselh Generau d'Aran ha de promoure polítiques transversals que garanteixin l'accés en condicions d'igualtat als serveis socials.

5. El Conselh Generau d'Aran ha de vetllar per l'organització, la planificació i l'organització de la xarxa de serveis socials públics d'acord amb els criteris de proximitat, cohesió social i accés a tots els recursos i xarxes socials necessaris.

6. Correspon al Conselh Generau d'Aran el desenvolupament de la política d'integració de les persones immigrades en el marc de les seves competències i la participació en les decisions de la Generalitat sobre aquesta matèria que afectin de manera especial Aran.

ARTICLE 47. HABITATGE

1. El Conselh Generau d'Aran té les competències relatives a sòl i habitatge, especialment la promoció i la gestió de l'habitatge públic, tant el destinat a la venda com al règim de lloguer, i la regulació dels patrimonis públics de sòl i habitatge propis o de la Generalitat.

2. El Conselh Generau d'Aran exerceix, en règim de delegació, les competències dels serveis territorials de la Generalitat per a la concessió d'ajuts per a la rehabilitació d'habitatges i l'atorgament de la cèdula d'habitabilitat.

3. El Conselh Generau d'Aran pot crear un ens instrumental de caràcter institucional que, si s'escau, pot tenir la condició d'Administració actuant.

ARTICLE 48. MEDI AMBIENT

1. El Conselh Generau d'Aran exerceix les competències per a la protecció i la gestió del medi ambient i les facultats per a l'execució de les lleis vigents en aquesta matèria d'acord amb els decrets de transferència de competències i serveis, i també per a l'establiment de mesures addicionals de protecció.

2. El Conselh Generau d'Aran ha d'informar la Generalitat de Catalunya prèviament a la tramitació i a l'aprovació, qualsevol norma en matèria de medi ambient que afecti de manera específica l'àmbit territorial d'Aran.

3. El Conselh Generau d'Aran intervé en els procediments de control de les activitats privades i públiques que poden afectar el medi ambient, siguin de caràcter preventiu o no ho siguin.

4. El Conselh Generau d'Aran ha d'elaborar un informe ambiental, que:

a) És preceptiu quan ho estableix expressament la normativa reguladora del procediment i, en tots els casos, en els procediments d'avaluació d'impacte ambiental.

b) És vinculant si és desfavorable o imposa mesures de protecció en els procediments d'autorització o llicència d'activitats privades, i també en els procediments en què l'informe sigui preceptiu.

5. El Conselh Generau d'Aran pot crear un cos d'agents mediambientals amb funcions de vigilància i control, de col·laboració en la gestió, de protecció i prevenció integrals del medi ambient i de policia administrativa especial. Els membres d'aquest cos han de tenir la condició d'agents de l'autoritat en l'exercici de llurs funcions, als efectes establerts legalment.

6. El Conselh Generau d'Aran és competent en la declaració de compatibilitat d'ús i activitats en sòl rústic.

ARTICLE 49. PATRIMONI I RECURSOS NATURALS

1. El Conselh Generau d'Aran exerceix competències en l'ordenació, la planificació, la gestió, la denúncia i la vigilància de les actuacions relacionades amb la protecció i la recuperació dels recursos dels ecosistemes fluvials i terrestres, inclosos la fauna, la flora i els hàbitats.

2. El Conselh Generau d'Aran té atribuïdes competències en l'ordenació, la planificació, la gestió, la denúncia, la vigilància i l'exercici de la potestat sancionadora de l'activitat piscícola i cinegètica, en l'exercici de les quals aprova anualment els plans tècnics piscícoles i cinegètics d'Aran.

3. Correspon al Conselh Generau d'Aran, en matèria de delimitació d'espais protegits:

a) La potestat per a declarar les figures de protecció i delimitació d'espais, béns, hàbitats i valors naturals que mereixen mesures especials de protecció. La proposició de declaració de qualsevol espai del territori aranès com a figura de protecció especial requereix la conformitat prèvia del Conselh Generau d'Aran, dels ajuntaments implicats i de les entitats municipals descentralitzades afectades.

b) La gestió de tots els espais que siguin limitats a l'àmbit territorial d'Aran.

c) La gestió i la vigilància de la Xarxa Natura 2000 i de tots els espais protegits declarats en el seu territori, inclosa la gestió dels recursos econòmics vinculats a aquestes figures de protecció.

d) La potestat per a aprovar els mapes del paisatge i elaborar un catàleg del paisatge en el seu àmbit territorial, amb la conformitat prèvia dels ajuntaments i les entitats municipals descentralitzades afectades.

4. El Conselh Generau d'Aran exerceix al territori d'Aran les funcions d'Administració forestal i té atribuït l'exercici de la potestat sancionadora de totes les matè-

ries transferides. En matèria forestal, és competència del Conselh:

a) L'establiment dels mecanismes, en l'àmbit territorial d'Aran, per a la planificació, l'ordenació i la conservació dels recursos forestals, i també per a la regulació dels aprofitaments en sòl rústic i l'atorgament de les autoritzacions preceptives.

b) La gestió forestal de les forests d'utilitat pública pertanyents al catàleg corresponent, llevat de la competència en delimitacions i fitacions.

c) La declaració de compatibilitat d'usos i activitats amb el caràcter d'utilitat pública de les forests.

d) L'establiment de les mesures de prevenció i extinció d'incendis forestals.

e) La vigilància i la potestat sancionadora en matèria d'accés motoritzat al medi natural i als espais naturals protegits, incloses les funcions d'expedició d'autoritzacions, i també la capacitat de fer regulacions que comportin una major protecció.

5. El Conselh Generau d'Aran, amb la conformitat de la Generalitat, exerceix competències en l'establiment dels mecanismes de gestió de les conques de la Garona, del Noguera Pallaresa i del Noguera Ribagorçana al territori d'Aran, d'acord amb els convenis de gestió i planificació de conca signats amb la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre.

6. El Conselh Generau d'Aran ha de disposar d'un servei de prevenció de riscos naturals, especialment en l'àmbit de la predicció d'allaus.

7. El Conselh Generau d'Aran ha de col·laborar amb els municipis aranesos en la gestió dels serveis d'escombraries, recollida i tractament de residus i prestació del servei de deixalleria.

8. El Conselh Generau d'Aran exerceix les competències d'execució al seu territori de les polítiques i mesures d'educació ambiental fixades per les lleis de Catalunya i pel Govern de la Generalitat i pot definir i desenvolupar polítiques i mesures pròpies en aquesta matèria.

ARTICLE 50. ENERGIA I MINES

1. El Conselh Generau d'Aran participa en la planificació de les activitats de producció, emmagatzematge i transport d'energia, en la tramitació de les autoritzacions requerides per a les corresponents instal·lacions i en la promoció i el foment de les energies renovables i de l'eficiència energètica.

2. El Conselh Generau d'Aran participa en la regulació i en la intervenció administrativa i el control de les mines i els recursos miners situats al territori d'Aran i de les activitats extractives, tant d'àrids com de termals, que s'hi duguin a terme.

ARTICLE 51. ACTIVITATS RURALS

1. El Conselh Generau d'Aran exerceix competències en matèria de promoció del desenvolupament i protecció del medi rural i de les activitats productives que li són pròpies, especialment de l'agricultura, la ramaderia i els aprofitaments forestals i els productes artesanals de la indústria agroalimentària, i també en matèria de gestió dels ajuts i dels fons europeus o de les altres administracions competents.

2. El Conselh Generau d'Aran exerceix competències en l'aplicació i la gestió de les actuacions en matèria de sanitat, higiene, benestar i producció animals.

3. El Conselh Generau d'Aran pot organitzar i promoure fires i certàmens agrícoles, ramaders i forestals.

4. Corresponen al Conselh Generau d'Aran l'autorització i el registre dels nuclis zoològics en l'àmbit d'Aran.

ARTICLE 52. TURISME

1. El Conselh Generau d'Aran té competència per a desenvolupar activitats i donar serveis de promoció turística, inclosa la gestió de la informació, la senyalització i la difusió turístiques.

2. El Conselh Generau d'Aran exerceix les competències dels serveis territorials de la Generalitat en matèria d'autorització i control, inclosa la potestat sancionadora, dels establiments turístics, inclosos els allotjaments, els establiments de restauració i els d'esports d'aventura, i participa en la gestió dels ajuts públics al sector.

3. El Conselh Generau d'Aran ha de participar en els òrgans d'administració turística que tinguin relació amb Aran per a facilitar la coordinació entre els establiments propis i altres situats al territori d'Aran.

ARTICLE 53. COMERÇ I CONSUM

1. El Conselh Generau d'Aran exerceix competències d'organització i execució en matèria de comerç interior, que inclouen la formulació i l'aprovació de plans i programes de promoció i organització comercial i l'autorització d'obertura i ampliació de comerços.

2. El Conselh Generau d'Aran exerceix competències en matèria de promoció i autorització d'activitats firals.

3. El Conselh Generau d'Aran exerceix competències en matèria de protecció i promoció de drets i interessos dels consumidors, incloses la gestió i la regulació dels serveis de mediació entre proveïdors i consumidors i d'informació i defensa de consumidors i usuaris.

4. Correspon al Conselh Generau d'Aran la regulació de la formació, l'educació i la informació per a consumidors i usuaris.

5. El Conselh Generau d'Aran participa en la redacció de les normes derivades de la política d'implantació d'equipaments comercials de la Generalitat.

ARTICLE 54. PROMOCIÓ DE L'ECONOMIA

1. El Conselh Generau d'Aran exerceix competències en matèria de promoció i organització de l'activitat econòmica, inclosa la gestió de plans, fons i programes, de la Generalitat o estatals, adreçats al foment de l'activitat econòmica, a la promoció de l'ocupació i a la protecció de les persones a l'atur.

2. El Conselh Generau d'Aran exerceix competències en matèria de promoció i organització de l'artesania i de planificació de la indústria a Aran.

ARTICLE 55. UNIVERSITATS I RECERCA

1. El Conselh Generau d'Aran participa en la gestió del sistema de beques i ajuts per a la formació universitària i, en general, en la promoció de l'accés de la població aranesa a la universitat.

2. El Conselh Generau d'Aran ha de col·laborar amb la Generalitat en matèria de política de recerca, desenvolupament i innovació, i participar en la gestió dels ajuts i les beques instituïts amb aquests objectius.

3. El Conselh Generau d'Aran juntament amb la Generalitat ha de participar en la implantació i el foment de la universitat telemàtica.

ARTICLE 56. TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I DE LA COMUNICACIÓ

1. El Conselh Generau d'Aran exerceix competències de promoció i gestió de serveis de les tecnologies de la informació i el coneixement, amb la finalitat de garantir-hi el ple accés de la població aranesa.

2. El Conselh Generau d'Aran ha de promoure l'establiment de les infraestructures de comunicació necessàries per a l'accés ple de la població aranesa als serveis de les tecnologies de la informació i el coneixement i participar en la planificació i el control de llur emplaçament, vetllant per la protecció del paisatge i el medi ambient i la salut de les persones.

3. Correspon al Conselh Generau d'Aran, d'acord amb la normativa de l'Estat, la competència en matèria de promoció de l'existència d'un conjunt mínim de serveis d'accés universal i la participació en la gestió del registre d'installadors d'infraestructures comunes de telecomunicacions i del registre de gestors de múltiples al territori d'Aran.

ARTICLE 57. INFRAESTRUCTURES, OBRES PÚBLIQUES I SERVEIS DE MOBILITAT

1. El Conselh Generau d'Aran exerceix les competències en planificació, construcció i manteniment de les carreteres i els camins de la seva titularitat i participa en la planificació i en la gestió de les carreteres al territori d'Aran i en totes les instal·lacions de centres de logística de transport.

2. El Conselh Generau d'Aran exerceix la competència sobre heliports, altiports i altres infraestructures de transport al territori d'Aran que no tinguin qualificació legal d'interès general. Aquesta competència inclou:

a) La planificació i la gestió de tots els heliports, altiports, estacions terminals de càrrega i altres infraestructures de transport.

b) La gestió de domini públic necessària per a prestar el servei, especialment de l'atorgament d'autoritzacions i concessions dins els recintes.

c) El règim econòmic dels serveis, especialment de la potestat tarifària i la recaptació dels tributs i gravàmens relacionats amb la utilització de la infraestructura i del servei que presta.

d) La delimitació de la zona de serveis dels heliports i altiports i la determinació dels usos, dels equipaments i de les activitats complementàries.

3. El Conselh Generau d'Aran ha d'emetre un informe amb caràcter previ amb relació a la qualificació d'interès general de les obres públiques que s'executen íntegrament al territori d'Aran.

4. Corresponen al Conselh Generau d'Aran les competències sobre la planificació, l'autorització, la concessió, el control i la gestió de serveis de transport de viatgers en l'àmbit d'Aran, i també la planificació i la gestió del servei de transport escolar.

ARTICLE 58. SEGURETAT PÚBLICA

1. El Conselh Generau d'Aran pot promoure l'elaboració de plans de prevenció i seguretat i coordinar els plans i els serveis de seguretat dels municipis i de la Generalitat en l'àmbit territorial d'Aran.

2. El Conselh Generau d'Aran participa en la Junta de Seguretat de Catalunya quan es tracten temes relacionats amb la coordinació dels cossos policials presents al territori d'Aran.

ARTICLE 59. PREVENCIÓ I EXTINCIÓ D'INCENDIS, EMERGÈNCIES I PROTECCIÓ CIVIL

1. El Conselh Generau d'Aran exerceix les competències de regulació i gestió dels serveis d'emergències i protecció civil, que inclouen la regulació, la planificació i l'execució de mesures relatives a les emergències, rescats de muntanya, protecció civil, els serveis de prevenció i extinció d'incendis i la col·laboració i coordinació amb els serveis que depenen dels ajuntaments, tot sens perjudici de la col·laboració del Conselh amb la Generalitat i les altres comunitats veïnes, i també amb l'Estat francès. La col·laboració amb els serveis de la Generalitat s'ha de fer mitjançant protocols establerts entre la Generalitat i el Conselh Generau d'Aran.

2. El Conselh Generau d'Aran té les competències per a crear i gestionar el servei de bombers, que pot ésser

integrat tant per voluntaris com per personal contractat, i per a aprovar-ne la reglamentació.

ARTICLE 60. ASSOCIACIONS, FUNDACIONS, CORPORACIONS DE DRET PÚBLIC I PROFESSIONS TITULADES

La Generalitat de Catalunya ha d'oficiar al Conselh Generau d'Aran la creació i la modificació dels estatuts de les associacions, les fundacions, les corporacions de dret públic i les professions titulades existents i que exerceixen a Aran, i també les modificacions que es produeixen en els estaments citats i les professions titulades susceptibles de registre.

ARTICLE 61. DENOMINACIONS I INDICACIONS GEOGRÀFIQUES I DE QUALITAT

El Conselh Generau d'Aran exerceix sobre el seu territori les obligacions de protecció derivades del reconeixement d'una denominació d'origen o d'una indicació geogràfica protegida. Les autoritats competents col·laboren en la protecció de les denominacions geogràfiques i de qualitat araneses fora del territori d'Aran i davant les institucions de protecció europees i internacionals.

ARTICLE 62. ESTADÍSTICA

La Generalitat de Catalunya facilitarà les dades estadístiques que corresponen al territori d'Aran.

ARTICLE 63. PROPIETAT INTELLECTUAL I INDUSTRIAL

Correspon al Conselh Generau d'Aran la competència en la defensa jurídica i processal dels topònims d'Aran aplicats al sector de la indústria.

ARTICLE 64. TREBALL I RELACIONS LABORALS

El Conselh Generau d'Aran té competència en l'elaboració del calendari de dies festius per a tot el territori d'Aran, sens perjudici del calendari de dies festius vigent per a l'Estat i per a Catalunya.

TÍTOL IV. DE LES RELACIONS DEL CONSELH GENERAU D'ARAN AMB LA GENERALITAT I AMB LES ALTRES INSTITUCIONS PÚBLIQUES

ARTICLE 65. CAPACITAT D'INICIATIVA LEGISLATIVA

1. El Conselh Generau d'Aran pot exercir la iniciativa legislativa reconeguda per l'article 62.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya dels òrgans representatius de les entitats supramunicipals de caràcter territorial, d'acord amb el que estableix aquesta llei i la legislació de la Generalitat.

2. Qualsevol afer relatiu als interessos específics d'Aran i al desenvolupament del seu autogovern, inclosa la modificació d'aquesta llei, pot ésser objecte de la ini-

ciativa legislativa que pot exercir el Conselh Generau d'Aran.

3. Sens perjudici del que estableixen els apartats 1 i 2 i d'acord amb l'article 94.4 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, el Conselh Generau d'Aran ha de participar en l'elaboració de les iniciatives legislatives que afecten el seu règim especial.

ARTICLE 66. PARTICIPACIÓ DEL SÍNDIC EN L'ACTIVITAT PARLAMENTÀRIA

1. El síndic és convidat a participar en el procediment legislatiu quan es debaten les iniciatives legislatives que poden afectar el territori i el règim especial d'Aran o les competències i els recursos del Conselh Generau d'Aran. Aquesta participació inclou especialment la fase de debat en ponències i comissions.

2. Almenys un cop l'any s'ha de celebrar un debat sobre la situació d'Aran i el desenvolupament del seu autogovern a la comissió parlamentària que correspongui, d'acord amb el Reglament del Parlament. Aquest debat ha de començar amb una exposició del síndic.

3. El Parlament de Catalunya ha de posar a disposició de l'Oficina d'Aran els mitjans materials i personals necessaris per a poder complir la funció de suport i assessorament als representants del Conselh Generau d'Aran i dels grups polítics que el componen sobre l'activitat parlamentària i el seguiment d'aquesta.

ARTICLE 67. SINGULARITAT DE LES RELACIONS DEL CONSELH GENERAU D'ARAN AMB EL GOVERN DE LA GENERALITAT

1. El síndic es relaciona institucionalment amb el president de la Generalitat.

2. Les relacions ordinàries entre el Conselh Generau d'Aran i el Govern i l'Administració de la Generalitat s'han de canalitzar per mitjà de la Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Conselh Generau d'Aran i l'òrgan establert per la norma que regula l'organització interna de l'Administració de la Generalitat. Aquest òrgan ha d'incorporar en la seva denominació la d'Aran.

3. D'acord amb l'article 5, Aran no s'integra en cap divisió territorial per a l'organització dels serveis de la Generalitat i es relaciona i es coordina amb aquesta i amb les altres institucions públiques de Catalunya d'acord amb el que estableix aquesta llei.

ARTICLE 68. PARTICIPACIÓ EN LES DECISIONS I COORDINACIÓ AMB ELS SERVEIS DE LA GENERALITAT

1. Quan el Conselh Generau d'Aran exerceix competències que a la resta del territori corresponen als serveis de l'Administració de la Generalitat, el departament o l'organisme de la Generalitat responsable d'aquestes competències ha de fer efectiu el dret de les autoritats araneses de participar en la planificació i la programació que pugui afectar-les i ha de coordinar

els seus serveis amb els de la Generalitat. Amb aquesta finalitat, s'han de formalitzar convenis i protocols de coordinació i col·laboració entre el Conselh Generau d'Aran i els departaments o els organismes afectats.

2. Es garanteix la incorporació d'almenys un representant del Conselh Generau d'Aran en els òrgans col·legiats, de caràcter general o sectorial, de coordinació, de col·laboració o de participació d'altres administracions o entitats en exercici de competències de la Generalitat, quan hi hagi coincidència, parcial o total, entre les matèries objecte de l'activitat d'aquests òrgans i les que són objecte de competències exercides pel Conselh Generau d'Aran.

ARTICLE 69. LA COMISSIÓ BILATERAL GOVERN DE LA GENERALITAT - CONSELH GENERAU D'ARAN

1. La Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Conselh Generau d'Aran és l'òrgan permanent de relació entre els governs i les administracions de la Generalitat i d'Aran, amb l'objecte de promoure i articular la col·laboració i la coordinació mútues, de canalitzar la participació de les institucions araneses en les decisions de la Generalitat i del Parlament, i per a impulsar l'autogovern d'Aran.

2. Corresponen a la Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Conselh Generau d'Aran les funcions següents:

a) Conèixer i informar dels avantprojectes de llei i les proposicions que eleva el Conselh Generau d'Aran per a la tramitació davant del Parlament, i també conèixer i informar dels projectes de decret que poden incidir directament en l'autogovern d'Aran, prèviament a l'aprovació pel Govern de la Generalitat.

b) Definir els serveis de la Generalitat que han d'ésser transferits al Generau i negociar-ne i aprovar-ne el traspàs i les respectives memòries econòmiques.

c) Definir els criteris i els instruments i procediments de col·laboració i coordinació entre els departaments, serveis, organismes i empreses de la Generalitat i els del Conselh Generau d'Aran, i conèixer i resoldre amb relació a les incidències i les disfuncions que es presentin en el desenvolupament de llur activitat.

d) Estudiar, debatre i fer propostes per a promoure l'autogovern aranès i facilitar les relacions de col·laboració i coordinació entre el Govern de la Generalitat i el Conselh Generau d'Aran.

e) Interpretar i resoldre dubtes i eventuais conflictes sobre el desenvolupament de l'autogovern a Aran.

f) Preparar i proposar la normativa derivada de les atribucions al Conselh Generau d'Aran de les competències i les situacions reconegudes per l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

g) Fer el desplegament normatiu estatutari i les transferències necessàries o l'acomodació d'aquestes en l'àmbit del Conselh Generau d'Aran.

h) Garantir l'intercanvi continu d'informació entre ambdues administracions.

i) Interpretar els dubtes que puguin sorgir en l'execució dels acords i les resolucions de la Comissió Bilateral.

3. La Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Conselh Generau d'Aran ha d'ésser formada per cinc membres designats pel Govern de la Generalitat i cinc membres designats pel Conselh Generau d'Aran, i co-presidida pel conseller del departament a què pertany l'òrgan a què fa referència l'article 67.2 i pel síndic. Els acords de la Comissió s'adopten per consens entre les dues representacions.

4. La Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Conselh Generau d'Aran s'ha de dotar d'un reglament propi que en reguli el funcionament, els òrgans que la formen i la periodicitat de les seves sessions, i garantir que es reuneix almenys un cop l'any.

ARTICLE 70. LES RELACIONS DEL CONSELH GENERAU D'ARAN AMB ELS MUNICIPIS

1. Les relacions entre el Conselh Generau d'Aran i els municipis aranesos són de col·laboració i coordinació, per a servir amb eficàcia i eficiència els interessos d'Aran i de les seves collectivitats, amb ple respecte vers les competències i l'autonomia respectives.

2. Per a establir una relació periòdica entre els ajuntaments i el Conselh Generau d'Aran, s'ha de crear un consell d'alcaldes com a òrgan consultiu i de participació.

ARTICLE 71. ARAN I LES NOVES DIVISIONS TERRITORIALS DE CATALUNYA

1. D'acord amb els articles 90 i 91 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, els òrgans corresponents han de transferir anualment al Conselh Generau d'Aran i als ajuntaments d'Aran la part de llurs despeses corrents i d'inversió que, segons criteris de proporcionalitat, correspondria destinar a Aran, en aplicació dels criteris vigents i en els termes que fixi la comissió mixta a què fa referència l'apartat 2.

2. S'ha de crear una comissió mixta corresponent a l'àmbit territorial que correspongui, com a òrgan estable de coordinació i col·laboració entre institucions.

ARTICLE 72. RELACIONS DE COOPERACIÓ

El Conselh Generau d'Aran pot establir acords de cooperació i constituir consorcis amb entitats territorials de Catalunya o de la resta de l'Estat i, per raons de veïnatge, amb França, si així ho aconsella la prestació de llurs serveis i el desenvolupament de llurs activitats.

ARTICLE 73. RELACIONS AMB LA CIUTADANIA I PARTICIPACIÓ

El Conselh Generau d'Aran ha de promoure la implicació dels ciutadans en tots els afers de govern que impliquin el territori d'Aran i ha de desenvolupar els instruments necessaris per al foment de la participació ciutadana en els diferents àmbits competencials que li atribueix aquesta llei.

TÍTOL V. DEL FINANÇAMENT DEL CONSELH GENERAU D'ARAN

ARTICLE 74. EL FONS DE COOPERACIÓ DE LA GENERALITAT AMB EL CONSELH GENERAU D'ARAN

1. La Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya ha de crear i dotar, en qualitat de capítol específic, el Fons de cooperació de la Generalitat amb el Conselh Generau d'Aran, amb la finalitat de garantir la suficiència de recursos del Conselh Generau d'Aran per a:

a) Cobrir les despeses de funcionament ordinari del Conselh Generau d'Aran.

b) Exercir les competències que li hagin estat transferides i, en general, les que estableixen aquesta i altres lleis.

c) Desenvolupar polítiques pròpies.

2. Els recursos del fons de cooperació han d'ésser transferits per trimestres avançats al Conselh Generau d'Aran, en fraccions periòdiques de caràcter mensual.

3. El fons de cooperació s'ha de crear sens perjudici del que estableix la Llei de pressupostos de la Generalitat amb relació als percentatges de participació a favor del Conselh Generau d'Aran en el fons de cooperació local de Catalunya.

4. El fons de cooperació s'ha de fixar d'acord amb el cost real que suposa per al Conselh Generau d'Aran l'exercici de les competències i altres despeses a què fa referència l'apartat 1, inclosos els serveis transferits per l'Administració de la Generalitat, i d'acord amb les propostes que formuli la Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Conselh Generau d'Aran.

5. Abans d'elaborar l'avantprojecte de llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya, la Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Conselh Generau d'Aran ha de fixar la dotació del fons de cooperació que sigui necessària per a afrontar la previsió de despeses del Conselh Generau d'Aran per a l'exercici pressupostari corresponent. Si la Comissió Bilateral no fixa aquesta dotació, la llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya l'ha d'establir proporcionalment a l'increment o decreixement que tinguin en conjunt les despeses de la Generalitat.

6. El Conselh Generau d'Aran té autonomia per a aplicar els recursos procedents del fons de cooperació als serveis i altres activitats de la seva competència.

ARTICLE 75. ALTRES ASSIGNACIONS O PARTICIPACIONS EN LA LLEI DE PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

1. A més del Fons de cooperació de la Generalitat amb el Conselh Generau d'Aran, les lleis de pressupostos de la Generalitat també poden establir altres partides específiques per al Conselh Generau d'Aran, amb l'objectiu de promoure la col·laboració del Conselh en l'exercici de les competències de l'Administració de la Generalitat o per a assolir les finalitats d'aquesta.

2. El Conselh Generau d'Aran, si escau, també pot obtenir recursos de la Generalitat procedents de partides finalistes adreçades a entitats territorials o locals.

ARTICLE 76. TRIBUTACIÓ PRÒPIA

D'acord amb la normativa general fiscal i tributària, el Conselh General d'Aran pot proposar al Parlament de Catalunya l'establiment per llei de tributs propis d'Aran.

ARTICLE 77. ALTRES INGRESSOS

1. El Conselh Generau d'Aran, a més dels recursos que fixa aquest títol, es finança amb:

- a) Ingressos de dret privat.
- b) Taxes i preus públics per a la prestació de serveis i per a la realització d'activitats de la seva competència.
- c) Contribucions especials per a l'execució d'obres o per a l'establiment, ampliació o millora dels serveis de la seva competència.
- d) Subvencions, multes i altres ingressos de dret públic.
- e) Altres ingressos que siguin procedents.

2. El Conselh Generau d'Aran ha de participar en els ingressos de les noves divisions territorials de Catalunya que estableixen els articles 90 i 91 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, en la mateixa proporció en què exerceixi les seves competències.

3. El Conselh Generau d'Aran pot rebre aportacions dels municipis aranesos.

4. El Conselh Generau d'Aran és el receptor de les successions intestades en els termes que estableix la secció cinquena del capítol II del títol IV del llibre quart del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions, si el causant té residència a Aran.

5. El Conselh Generau d'Aran pot participar en els tributs d'altres àmbits administratius.

TÍTOL VI. DE LA MODIFICACIÓ DE LA LLEI

ARTICLE 78. PROCEDIMENT

Les disposicions d'aquesta llei només poden ésser modificades mitjançant el procediment següent:

a) La iniciativa pot ésser adoptada tant pel Conselh Generau d'Aran com pel Govern de la Generalitat, i ha d'ésser sotmesa a la Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Conselh Generau d'Aran.

b) La Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Conselh Generau d'Aran ha d'aprovar per unanimitat dels seus membres la proposta de modificació de la Llei, que el Govern de la Generalitat ha d'aprovar com a projecte de llei i presentar al Parlament per a la tramitació parlamentària corresponent.

c) Si no hi ha l'acord de la Comissió Bilateral Govern de la Generalitat - Conselh Generau d'Aran a què fa referència la lletra *b*, qui hagi adoptat la iniciativa per exercir-la directament davant del Parlament.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

PRIMERA. COMPETÈNCIES DEL CONSELH GENERAU D'ARAN

El Conselh Generau d'Aran exerceix les competències que li han estat transferides per la Generalitat de Catalunya fins a l'entrada en vigor d'aquesta llei, que a partir d'ara queden assolides legalment.

SEGONA. REFERÈNCIES A L'INSTITUT D'ESTUDIS ARANESI

Les referències que la legislació vigent fa a l'*Institut d'Estudis Aranesi* s'entenen fetes a l'Acadèmia Aranesa de la Llengua.

TERCERA. REFERÈNCIES A LA COMISSIÓ D'URBANISME D'ARAN

Les referències que la normativa vigent fa a la Comissió Territorial d'Urbanisme de la Val d'Aran s'entenen fetes a la Comissió d'Urbanisme d'Aran.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

PRIMERA. ARAN EN LA LLEI ELECTORAL DE CATALUNYA

1. La Llei electoral de Catalunya ha de tenir en compte la singularitat històrica, política, cultural i lingüística d'Aran, i garantir-ne la representativitat al Parlament.

2. Mentre no s'aprovi la Llei electoral de Catalunya, la junta electoral competent per a les eleccions a Aran és la junta provincial.

SEGONA. ARAN EN LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA

En el marc d'una modificació de la Constitució espanyola, el Parlament ha de proposar el reconeixement de l'autonomia política d'Aran.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Es deroguen:

- a) La Llei 16/1990, del 13 de juliol, sobre el règim especial de la Vall d'Aran.
- b) La disposició addicional primera del text refós de la Llei d'organització comarcal de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 4/2003, del 4 de novembre.

DISPOSICIONS FINALS

PRIMERA. HABILITACIÓ DE CRÈDIT PER A L'APLICACIÓ DE LA LLEI

S'autoritza el Govern de la Generalitat perquè habiliti els crèdits necessaris per a aplicar les disposicions d'aquesta llei.

SEGONA. MODIFICACIÓ DEL CODI CIVIL DE CATALUNYA

S'afegeix un apartat, el 3, a l'article 442-13 del Codi civil de Catalunya, que resta redactat de la manera següent:

«Article 442-13. Destinació dels béns

»1. La Generalitat de Catalunya ha de destinar els béns heretats o llur producte o valor a establiments d'assistència social o a institucions de cultura, preferentment del municipi de la darrera residència habitual del causant a Catalunya. Si no n'hi ha en el dit municipi, s'han de destinar als establiments o a les institucions de la comarca o, si tampoc no n'hi ha a la comarca, als de caràcter general a càrrec de la Generalitat.

»2. Si en el cabal relict hi ha finques urbanes, la Generalitat de Catalunya les ha de destinar preferentment al compliment de polítiques d'habitatge social, sia directament sia reinvertint el producte obtingut en alienar-les, segons llurs característiques.

»3. El Conselh Generau d'Aran és receptor dels béns heretats en el lloc de la Generalitat de Catalunya si el causant de la successió intestada té residència a Aran.

TERCERA. VERSIÓ EN ARANÈS DE LA LLEI

La versió en aranès d'aquesta llei i de la normativa que la desplega s'ha de publicar en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Palau del Parlament, 27 de maig de 2014

Àlex Moga i Vidal, Josep Cosconera Carabassa, Òscar Ordeig i Molist, Dolors López Aguilar, Sara Vilà Galan, Carina Mejías Sánchez, Isabel Vallet Sánchez

CONSELH GENERAU D'ARAN

Carmen Mora Auset, secretària accidentau deth Conselh Generau d'Aran

CERTIFIQUI:

Qu'ena Session Extraordinària deth Plen deth Conselh Generau d'Aran deth dia 20 de mai de 2014, s'adoptèc eth següent acòrd, era part dispositiva deth quau, a reserva dera aprobació der acta, ditz literaument çò que seguís:

«lèr.-Aprobacion, se procedís, dera demana ath Parlament de Catalunya de participacion deth Conselh Generau d'Aran en procés legislatiu dera ñaua Lei d'Aran.

En an 2006, er Estatut d'Autonomia de Catalunya reconeishc e actualizèc es peculiaritats istoriques dera organización administrativa dera Val d'Aran en tot dedicar un capítol deth títol dusau ara organización institucionau propia d'Aran e en tot previer ena sua disposició addicionau cincau eth besonh de revisar e modificar eth son règim especian entà adaptar-lo as previsions deth nau estatut en un tèrme maxim de quate ans.

Dat qu'er Estatut d'Autonomia siguec aprovat en 2006, es grops politics deth Conselh Generau d'Aran aprovèren per unanimitat ua prepausa de naua Lei d'Aran que siguec ratificada per toti es plens des Ajuntaments d'Aran e presentada ath conselhèr de Governacion dera Generalitat de Catalunya, eth Aunorable Sr. Jordi Ausàs, eth 13 de junhsèga de 2009 entà que s'inicièssen es tràmits de revision dera Lei d'Aran.

Posteriorament, en data 29 de junhsèga de 2011, eth sindic d'Aran amassa damb representants de toti es grops politics en Conselh Generau d'Aran entreguèren nauament ara presidenta deth Parlament de Catalunya era madeisha prepausa de Lei aprovada per unanimitat en 2009.

En data 29 d'agost de 2011, era Mesa deth Parlament de Catalunya admetèc a tràmit aguesta proposicion de Lei, damb numero d'expedient 202-00060/09.

Dempús de diuèrsi tràmits, eth 2 d'octubre de 2012 era prepausa de naua Lei d'Aran dequeiguèc per finalización dera IX Legislatura.

Dejà ena X Legislatura deth Parlament de Catalunya, en Butletin Oficiau deth Parlament de Catalunya de 10 de junh de 2013, se publicuèc era sollicitud de nomenament d'ua ponència conjunta entara elaboración dera prepausa de Lei d'Aran, en tot èster eth procediment mès plurau e apropiat entà assolir es objectius previsti en Estatut deth 2006.

Atau, eth BOPC de 17 de junh de 2013 publicuèc er acòrd qu'era elaboración dera prepausa de Lei d'Aran siguesse exercida peth conjunt des grops parlamentaris deth Parlament de Catalunya mejançant era Comission d'Ahèrs Institucionaus, entà garantir era pluritat, eth dialog e eth consens que s'artenhec en Aran en 2009.

Era Comission redactora a utilizat coma document base de treball entà redactar era prepausa dera naua Lei d'Aran, eth document entregat en 2009 que compdaue damb eth consens de toti es grops politics deth Conselh atau coma des Ajuntaments d'Aran.

En abriu d'aguest 2014, era Ponència redactora dera prepausa de Lei d'Aran s'amassèc en Aran damb es membres deth Plen deth Conselh Generau d'Aran, es alcaldes d'Aran, membres de partits politics e representants des associacions e organismes culturaus, esportius e sociaus d'Aran entà comparéisher e hèr es aportacions que consideressen oportunes.

Pendent aguest mes de mai, eth Govern deth Conselh Generau d'Aran amassa damb eth Deputat de CiU en Parlament, Sr. Àlex Moga, an rebut en Conselh as portaveus des partits politics presents en Plen deth Conselh Generau, atau coma a toti es auti representats de partits politics en Aran entà fixar es criteris d'aque-res qüestions mès importants dera naua Lei.

Per tot açò, e en tot dar compliment a çò que dispause er art. 94.4 der Estatut d'Autonomia de Catalunya, dat qu'aguesta prepausa de Lei ei ua iniciativa legislativa qu'aféete ath sòn regim especiau, se prepausa ath Plen deth Conselh era demana ath Parlament de Catalunya de participaciòn deth Conselh Generau d'Aran en procés legislatiu dera naua Lei d'Aran.

Un viatge sotmetuda era prepausa a votacion e debat, s'obtien tretze (13) vòts a favor deth sindic e des conselhèrs Mgfc. Sr. Luis Carlos Medina Modroño, Mgfc. Sr. Eduardo Valdecantos Dedieu, Mgfc. Sr. Marcos Viló Domínguez, Mgfc. Sr. Jose Enrique Arró Cuny, Mgfc. Sra. Anna Diaz Morello, Mgfc. Sr. Francesc Medan Juanmartí, Mgfc. Sr. Francés X. Boya Alós, Mgfc. Sr. Francisco Bruna Capel, Mgfc. Sr. Amador Marques Atès, Mgfc. Sr. Rufino Martínez Cau, Mgfc. Sr. Juan Antonio Serrano Iglesias e Mgfc. Sr. José Antonio Bruna Vilanova, pera quau causa s'acòrde per unanimitat des tretze (13) membres presents deth totau de tretze que fornien era Corporacion:

Prumèr.-Demana ath Parlament de Catalunya que, en tot respectar çò que dispause er art.94.4 der Estatut d'Autonomia de Catalunya, dongue participaciòn en procés legislatiu d'elaboracion dera naua Lei d'Aran ath Plen deth Conselh Generau d'Aran entà fixar dus aspèctes plan importants d'aguesta naua Lei: un nau modèl de finançament e ua prepausa de naua lei electorau.

Dusau. –Eth Plen deth Conselh Generau d'Aran demane ara Ponència redactora a que dongue tràmit parlamentari ara naua Lei d'Aran compdant damb era participaciòn deth Plen Conselh Generau d'Aran entà poder contunhar treballant enes ahèrs anteriorament nomenatadi.»

Eth tèxte definitiu d'aguest acòrd serà çò que resulte dera aprobaciòn dera acta.

E, entà qu'atau còrde ar efecte oportun, signi aguest certificat d'orde e damb vistesplaz deth Sindic.

Vielha, 20 de mai de 2014

Vistesplaz Sindic

3.10. PROCEDIMENTS QUE ES CLOUEN
AMB L'ADOPCIÓ DE RESOLUCIONS

3.10.25. PROPOSTES DE RESOLUCIÓ

—— **Proposta de resoluciò sobre les retallades previstes en els Serveis d'Intervenciò Especialitzada en Violència Masclista**

Tram. 250-01055/10

Canvi de Comissió tramitadora

Sollicitud: Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa (reg. 69277).
Comissió competent: Comissió d'Igualtat de les Persones.

Acord: Mesa del Parlament, escoltada la Junta de Portaveus, sessions del 03.06.2014.

—— **Proposta de resoluciò sobre el centre de gestiò de residus de la Garrotxa**

Tram. 250-01067/10

Esmenes presentades

Reg. 68795 / Admissió a tràmit:

Mesa de la CTS, 29.05.2014

Esmenes presentades pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió (reg. 68795)

1 ESMENA NÚM. 1
De modificaciò
GP de Convergència i Unió (1)

De tota la proposta de resoluciò

«El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a, en l'execuciò del Pla especial urbanístic del Centre de Gestió de Residus de la Garrotxa, aprovat en data 27 de març de 2014, cercar el consens amb el territori, especialment, del municipi afectat urbanísticament, per tal de resoldre de forma justificada i satisfactòria els dubtes que el projecte genera als veïns.»